

**FELSŐPAKONY NAGYKÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATÁNAK**

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2024 – 2029.

Készítette: dr. Molnár Csaba jegyző

BEVEZETÉS

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) 2024-2029. közötti időszakra szóló Gazdasági Programja a Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján (a továbbiakban: Mötv.) meghatározottak szerint, és azzal az elsődleges szándékkal készült, hogy meghatározza és összefoglalja Felsőpakony nagyközség mindazon céljait és feladatait, amelyek az Önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, fejlesztését szolgálják.

A Gazdasági Program a 2024. június 9. napján megtartott önkormányzati választásokkal felálló Képviselő-testület új 5 éves önkormányzati választási ciklusának idejére szól. Készítése kapcsán kiemelt szempont volt, hogy az előző önkormányzati ciklusban regnáló Képviselő-testület által megkezdett és napjainkban is még időszerű, hasznosnak ítélt és a település működése, közép- és hosszabb távú fejlődése érdekében valóban indokolt elképzeléseket a lehetőségek szerint a továbbiakban is szerepeltesse, a fő prioritások folytonosságát megtartva a jelen elképzelésekkel kiegészítve és módosítva fenntartsa.

A gazdasági vagy ciklus program meghatározza mindazokat a célokat, amelyek az Önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását szolgálják. A nemzetközi és hazai gazdasági folyamatok figyelembevételével, a település belső adottságaira építve, valamint a tervezett programokat és a település törekvéseit alapul véve határozza meg a gazdasági program a stratégiai irányokat, célokat és prioritásokat. A Gazdasági Program az átalakuló önkormányzati feladatok és bevételek, valamint a fejlesztésekre rendelkezésre álló források korlátossága következtében olyan célokat, feladatokat és programokat fogalmaz meg, melyek reálisan az adott település önkormányzata számára teljesíthetők. A Gazdasági Programban meghatározott célok eléréséhez a Képviselő-testületnek kiemelten koncentrálnia szükséges az anyagi források és eszközök megteremtésére. Mindezekhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. normatív állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van a pályázati lehetőségek felkutatására és széles körű kihasználására, illetve új finanszírozási lehetőségek keresésére.

A Gazdasági Program és az abban megjelenő egyes területi koncepciók kapcsán törekedni kell az Önkormányzat költségvetési lehetőségeivel kapcsolatos összhang biztosítására, mint kiemelt gazdálkodási szempont. Ezen felül figyelembe kell venni a mindenkori, illetve előre prognosztizálható társadalmi, gazdasági, környezeti adottságok alakulását is, de ezen szemlélet mellett fontos, hogy a meghatározásra kerülő célok minél szélesebb társadalmi és helyi gazdasági elfogadottságon alapuljanak.

Jogszabály nem határozza meg a Gazdasági Program kötelező konkrét tartalmi elemeit, azonban a fejlesztési elképzelések között, a munkahelyteremtés lehetőségeinek elősegítése, a munkavállalás megkönnyítésének szervezése, a településfejlesztés és kapcsolódó területfejlesztési folyamatok, az adópolitika, a közszolgáltatások és kiemelt szolgáltatások biztosítása, a befektetések támogatása, valamint a település üzemeltetése mind olyan terület, amely állandó befolyással van a település fejlődésére.

A Gazdasági Programban meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges azok egymásra épülő megvalósítása, valamint a szükséges anyagi források feltérképezése és lehetőség szerinti előteremtése, valamint a fejlesztési eszközrendszer megteremtése. Ezek az önkormányzatok esetében elsődlegesen az önkormányzati költségvetés biztosította keretek, valamint a bevonható hazai vagy esetleges Európai Unió fejlesztési források lehetnek.

Az alapos elemzés és az ütemezett célok meghatározása mellett is figyelembe kell venni azonban a fejlesztési tevékenységeknél az adott évek költségvetési lehetőségeit. Továbbá a településnek, valamint az Önkormányzat által érintett intézményrendszernek és önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságnak is készen kell, állnia az előre nem tervezhető változások és az esetlegesen azokból adódó lehetőségek célrendszerbe történő beépítésére is.

Felsőpakony az elmúlt két önkormányzati ciklus időszakában a méretéhez és a költségvetési adottságaihoz képest számos eredményt ért el, amit egy ekkora település egyáltalán elérhet. Munkalehetőségeket, komfortos lakó- és közösségi tereket, összetartó közösségeket kínál az itt lakók számára.

A település jövőbeni fejlesztésének legfontosabb kihívásai elsősorban arra helyezik a hangsúlyt, hogy miképpen lehet a községi, falusias, de mégis az agglomeráció részeként a megfelelő életforma kereteit megteremteni ekkora településméretben, illetve, hogy hogyan tudja a közösség megőrizni kohézióját és a tradíciókból fakadó értékeit. E folyamat figyelembevétele határozza meg a Gazdasági Program vezérfonalát.

I. FEJEZET

A GAZDASÁGI PROGRAM CÉLJA

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a tartalmazza az önkormányzat gazdasági programjára vonatkozó szabályozást az alábbiak szerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzata a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a település működésére és lehetőségeihez mértén történő folyamatos fejlődésére irányuló összpontosítást. **A Gazdasági Program elsősorban a település polgárai igényeinek a figyelembevétele alapján készül, mely az elért és meglévő eredmények, továbbá a múltban kialakult hagyományok megőrzésén túl tartós értékek mielőbbi megteremtésére törekszik.**

A földrészek, egyes országok, országon belüli régiók közötti verseny mellett erőteljesen érződik a települések, különösen a hasonló adottságokkal rendelkező települések közötti verseny is. Verseny a befektetésekért, a munkahelyekért, a megélhetésért a jövőbeni jövedelmekért, nagyobb bevételekért.

Felsőpakony Nagyközség Gazdasági Programjának (a továbbiakban: Gazdasági Program) legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze azokat a célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, melyek településünk lakóinak életminőségét javíthatják. Látni kell

azonban azt, hogy a helyi versenyképességre Önkormányzatunk csak közvetett hatásokat tud gyakorolni. A Gazdasági Program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele, továbbá Magyarország Kormányának (a továbbiakban: Kormány) előirányzott programja. A Kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

Ahhoz, hogy a Gazdasági Program alapjául szolgáló elemzés hiteles és helytálló legyen, továbbá a jövőbeni célok meghatározásánál ezen adatokra történő hivatkozással lehessen megjelölni a prioritási szempontokat, az Möt. 116. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően mindenekelőtt több forrásból összegyűjtött helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságokra vonatkozó adatok bemutatására és összehasonlítására van szükség.

II. FEJEZET

AZ ORSZÁGON BELÜLI BELSŐ MIGRÁCIÓ TELEPÜLÉSRE GYAKOROLT HATÁSAI

Ha egy település gazdaságát vizsgáljuk, nélkülözhetetlen a lakosságszám alakulásának és annak összetételének, aktivitásának vizsgálata is.

1. Az agglomeráció és a migráció kapcsolata

1990 és 2005 között az abszolút nyertes régió a migráció tekintetében Pest vármegye, ahol jelentős vándorlási nyereségről beszélhetünk. Mindezt részben a fővárosból történt nagyfokú népesség-kiáramlás, más néven szuburbanizáció eredményezte.

Megjegyzendő, hogy a fenti tendenciától eltérően az elővárosi gyűrű népessége a rendszerváltást megelőző időszakban nem a központi településből költözött ki, hanem az ország agrárterületeiről, onnan vándorolt és telepedett le. Belülről, azaz a fővárosból kifelé, az agglomeráció települései felé irányuló mozgás ebben az időszakban csupán a Dunakanyar, valamint a nyugati irányban fekvő középhegység települései felé alakult ki. Kijelenthető, hogy az agglomeráció települései – a szocializmus időszakában – csaknem teljes mértékben a korábbi mezőgazdasági tevékenységből élő falvak lakosaiból duzzadtak fel. Ez a réteg nem teljesen tudta levetkőzni a falusias múltját, így elővárosias jelleget csak szerény mértékben öltöttek az agglomeráció általuk feltöltött települései.

Az elmúlt, kicsivel több, mint két évtized viszonylatában a főváros és az agglomeráció között még a korábbinál is szorosabb kölcsönhatás épült ki. Ennek tükrében feltételezhető, hogy az agglomerációs térség népességnövekedését jelentős mértékben a főváros népességcsökkenése eredményezte.¹ Budapest és az agglomeráció között a rendszerváltást megelőző szocializmus időszakában is létezett kapcsolat, bizonyos értelemben az agglomerációs települések jelentették a főváros lakástartalékát, ugyanis a főváros rohamosan fejlődő ipara az ország minden tájáról odavonzotta a munkaerőt, akiknek munkahelyet igen, azonban lakóhelyet nem nyújtott. Rendeletben szabályozva, hatósági eszközökkel tartották távol a vidékről érkező munkásokat a fővárostól 1962-től, így – főként a szegényebb réteg –, lakást az agglomerációba tartozó településeken találhatott magának. Mindez folyamatos ingázást jelentett ezen emberek számára, amely ún. alvó városok (települések) kialakulását eredményezte.

¹ A főváros 1990 és 1997 között bekövetkezett 150 ezer fős népességcsökkenéséhez a szuburbanizációs folyamat és a természetes fogyás szolgált alapul. Budapest V. kerületének vesztesége volt a legnagyobb, ugyanis népessége egyharmadával csökkent.

Az agglomerációba kiköltözések egyik elsődleges indoka valamely szuburbanizációs település által biztosított kedvezőbb lakás- és életkörülmények biztosítása. Más megközelítésben a kiköltözőket a környezeti előnyök, továbbá a kertes ház birtoklása motiválják.²

A fővárost és az agglomerációt érintő népességmozgást az 1990-es évek elején bekövetkezett lakásprivatizáció jelentős mértékben befolyásolta. Akik ugyanis a lakásprivatizáció során megvehették a jó állapotban lévő – addig bérleti díj fizetése ellenében használt – lakásukat, és emellett megfelelő mértékű saját alaptőkével is rendelkeztek, azok a lakásuk eladásával a budapesti agglomeráció magasabb státuszú részeire költöztek. Azon családok azonban, akik kevésbé előnyös helyen fekvő, és rosszabb minőségű lakás megvételére váltak jogosulttá, és emellett szerényebb mértékű alaptőkével rendelkeztek, azok lakásuk értékesítését követően a keleti-délkeleti agglomerációs településekre költöztek. Akiknek a privatizáció csupán a terhek megnövekedését eredményezte, a fővárostól távol eső, már közel sem az agglomerációhoz tartozó települések felé mozdultak. Ezek a személyek oda menekültek vissza, ahonnan még a szocializmus idején ('50-es, '60-as évek) a fővárosba vándoroltak, feltéve, ha a családtagjaik korábbi vidéki házai még megvoltak.

A fővárosból az agglomerációba költöző népesség jelentős része középosztálybeli, míg a vidéki, távolabbi településekre költözők között az alsóközép, illetve az alsó osztályhoz tartozók száma jelentős.³

2. A belső vándorlással kapcsolatos következtetések

A népesség belső vándorlását hazánkban központi rendelkezések többnyire nem szabályozták (és jelenleg a hatályos jogszabályi rendelkezések sem teszik), annak természetes alakulásába a mindenkor hatalom kimondottan nem avatkozott bele. A XX. században egyetlen korlátozó rendelkezést hoztak, amely a fővárosba áramlás tömeges voltának visszaszorítására irányult.⁴ Emellett azonban léteznek ösztönző jellegű központi döntések is, mint pl. adott helyen, régióban, településen kedvezményes építési kölcsön nyújtása, de ezek hatása nem jelentős.

Az állandó vándorlások alakulása maximálisan tükrözte az elmúlt két évtized gazdasági fejlődésének és társadalmi átalakulásának általános tendenciáját, különösképpen annak egyenetlenségeit.

² Ez utóbbi indok nagymértékben hasonlít az amerikai szuburbanizáció során tapasztaltakra.

³ Forrás: Csanádi Gábor - Csizmadya Adrienne: *Szuburbanizáció és társadalom (Suburbanisation and Society)*. Tér és Társadalom, XVI. évf. 2002. 3. sz. 27-55. old. 5. táblázat; 33. old.

⁴ 1960-as évek elején hozott korlátozó rendelkezés.

A vándorlások számának alakulására a jövőben is a termelés és az infrastruktúra területi elhelyezkedését irányító társadalmi-gazdasági folyamatok és intézkedések hatnak. A vándormozgalom jövőbeni alakulását feltehetően a jelenleg is fennálló és érzékelhető gazdasági és társadalmi tendenciák fogják befolyásolni. Azon városok és községek lesznek a vándormozgalom vonzó központjai, amelyekben a teljes foglalkoztatottságon kívül biztosítani tudják a lakosság megfelelő szintű ellátását. Már ma is nagy vonzerővel rendelkeznek a nagyvárosok körüli település-együttesek, a fővárost körülölelő agglomeráción kívül kialakulnak a vidéki nagyvárosok elővárosi gyűrűi. A fogyó népességszámú települések továbbra is az aprófalvak, tanyák, infrastrukturálisan kevésbé ellátott területek lesznek.

III. FEJEZET

FELSŐPAKONY, MINT AZ AGGLOMERÁCIÓS TELEPÜLÉSEK EGYIKE

Felsőpakony a főváros körüli agglomeráció egyik települése⁵, ezáltal viseli a főváros közelségéből fakadó valamennyi előnyt és hátrányt egyaránt.

Ahhoz, hogy megközelítőleg teljes képet kapjunk a településről, mindenképpen fontosnak mutatkozik Felsőpakony történelmi gyökereivel történő megismerkedés, és egyes társadalmi tényezők természetes alakulásának bemutatása napjainkig.

Felsőpakony Pest vármegyében (a Gyáli járásban), Budapesttől délkeletre, a főváros határától autóval alig tíz percnyi távolságra az M5-ös autópálya és az M0 autót „szögletében”, az erdők között megbúvó nagyközség.

Vitalitását tükrözi, hogy főnixként támad fel újra és újra. Ma, a háborúk által lerombolt falu helyén újból egy virágzó nagyközség áll, napról-napra fejlődve, tele életenergiával. Vidám gyermekzsivaj tölti be az újonnan létesült bölcsődét, az egyre bővülő óvodát, iskolát és a

⁵ Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 1/1. melléklete szerinti „A Budapesti Agglomerációhoz tartozó települések jegyzéke” 21. pontjában szerepel Felsőpakony település, mint agglomerációs település.

játszóteret. A vasárnapi harangszó már két szép és jellegzetes templom tornyából zengi az itt élők összefogását, hitét, szorgalmát és önzetlen tenni akarását. Viruló sportélet van az újjávarázsolt sportpályán, virágos kertek, aszfaltozott utak, szépülő parkok, egyre gazdagabb kulturális és civil társadalmi élet segíti a régi lakosok és az újonnan betelepülők összekovácsolódását. A település a fejlődése mellett még őrzi a vidék valódi értékeit is, a csöndet megbontó rigófüttyöt, a reggelek és esték csendes nyugalma, az akácerdők mézes illatát. Felsőpakony jó barátként fogadja vendégeit, békét és harmóniát sugároz, energiával tölt fel.

1. Rövid történeti áttekintés

Településünknek régre visszanyúló történeti múltja van. Régészeti leletek bizonyítják, hogy már az újkőkorszakban, a rézkorszakban, majd valamivel később a bronzkorban is lakott hely volt. A honfoglaláskor a vidék már szinte lakatlan volt, az addig itt élőket a népvándorlás elsöpörte. A falu újjáéledése az 1929-es években kezdődött, amikor több család ide költözött a ma külterületként ismert tanyákra. Felsőpakonyt 1947-ben nyilvánították községgé. A legnagyobb fejlődés 1960-tól 1970-ig terjedő években történt. Ekkor épült fel az öt tantermes általános iskola, a könyvtár, a posta, az orvosi rendelő, a társasház, az óvoda és egy nagy vegyesbolt. Az 1947-ben még 600 lakosú településből 1970-re 1500 főt számláló község lett, évente 30-40 új épülő házzal.

Községünket 1971-ben Gyálhoz csatolták, de a rendszerváltás évében a falu lakóiból szerveződött Mandátum Érdekképviselői Kör kezdeményezésére tartott népszavazáson a felsőpakonyiak az önállóság mellett döntöttek. Az önállóság első 12 évében megvalósult a gázprogram, kiépítésre került a kábeltelevíziós- és telefonhálózat, vezetékes ivóvízhálózat, majd a szennyvízhálózat és tisztító mű, de a fejlődés szerencsére itt nem állt meg. 2006-ban a település úthálózata 95%-ban aszfalt borítást kapott és kiépítésre került a hozzá tartozó esővíz elvezető árok rendszer is. Ugyanebben az évben az Önkormányzat egy új lakóövezetet is kialakított, ahol mintegy 80 új építési telek került kialakításra.

A vállalkozások részére ipari, gazdasági, kereskedelmi övezeteket jelölt ki az Önkormányzat. A 2006-os évben további lehetőség nyílt a vállalkozások részére. Ebben az évben Felsőpakony külterületén fekvő 34 hektáros honvédségi bázis az Önkormányzat tulajdonába került, melynek hasznosítása nagy lehetőséget nyújt. A területen jelenleg is több vállalkozás működik, de további fejlesztésekhez újabb forrásokra van szükség.

A fejlődésnek és a lakosság nagymértékű növekedésének köszönhetően a törvényi előírásoknak megfelelően, Felsőpakony, 2013 júniusában felvette a Nagyközség címet.

2. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

A település az Alföld Kapujának nevezett térségben, a Duna –Tisza közének északi részén a Szódtól Kakucsig terjedő Pesti hordalékkúp középső harmadában fekszik. A község közigazgatási területének majdnem felét akác- és nyárfaerdők borítják, szórványosan fenyvesek is tarkítják a tájat.

Mezőgazdasági művelésben a terület közel 35%-a van, ipari-kereskedelmi-gazdasági tevékenység a terület 10%-án folyik, az összterület 7-8%-a kertvárosi jellegű, családi házas lakóterület. Igazi zöld pont egy logisztikailag igen fejlett térség kellős közepén.

3. Főbb demográfiai jellemzők

A településre jellemző, hogy a fiatalok igyekeznek helyben maradni, ez mellett jelentős számban költöznek ide Budapestről, fiatal házaspárok, több generációs családok.

A főváros közelsége, jó megközelíthetősége, valamint a település csendes légköre és a jó infrastruktúra nyújtotta kényelem vonzóvá és jól lakhatóvá teszi településünket. Felsőpakony lakosainak száma az elmúlt években folyamatosan növekedett. Jelenleg kb. 1200 ingatlanon, közel 4000 fő él. A lakosság növekedése főként a fiatal házaspárok letelepedésének és gyermekvállalásuknak köszönhető, ami minden évben új kihívást jelent az önkormányzatnak bölcsőde, óvoda és iskolai férőhelyek biztosítása tekintetében.

1. tábla: A népességszám alakulása (2018-2024.)

Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Népességszám (fő)	3542	3615	3686	3759	3775	3753	3955

4. Az infrastruktúra helyzete

Községünk infrastruktúrája mára a kor igényeinek megfelelőnek nevezhető. A '90-es években történt beruházások (gáz, víz, csatorna, kábel tv) nagyban megkönnyítették és komfortossá tették az életet az itt lakók számára. Ma már több szolgáltató is kínál szélessávú gyors internet, HD minőségű kábeltévé szolgáltatást. A vezetékes telefonhálózat mellett a településen

elhelyezett mobil adótoronynak köszönhetően teljes a mobil hálózat lefedettsége is. Az M0-ás autópályát és az M5-ös autópálya közelsége, könnyen elérhetővé teszi településünket, továbbá a MÁV óránként indít szerelvényeket Budapest-Lajosmizse vonalon mindkét irányba, ami biztosítja a főváros és a környező települések megközelítését.

A település lakóinak kényelmét szem előtt tartva, a kommunális hulladék elszállítása mellett, háztartásonkénti szelektív hulladékgyűjtés, lomtalanítás is működik, valamint a zöldhulladék elszállítása is szerepel a szolgáltatások sorában.

5. A helyi gazdaság bemutatása, a vállalkozási tevékenységet végzők összetétele, száma Felsőpakonyon

A település gazdaságában a GDP-hez való hozzájárulásban az iparnak, mezőgazdaságnak és a szolgáltatási szektornak – ebben elsődlegesen az ipari parkhoz is kapcsolódó kereskedelemnek és könnyűipari tevékenységnek – van jelentősebb szerepe. Minden település életében nagy szerepet játszik a helyi gazdaság, konkrétan a vállalkozások száma, hiszen ők viszik előre a települést a fejlődés útján. Első szempontból azért, mert a helyi lakosok számára munkahelyeket teremtenek, továbbá szolgáltatásokat nyújtanak részükre, nem utolsósorban pedig azért, mert az általuk, az Önkormányzat felé fizetett adókból (pl. helyi iparüzési adó) teremtik meg az alapot a mindennapi életben igénybe vett szolgáltatások, és nagy részben az Önkormányzat részéről az állampolgárok felé szolgáltatott juttatások biztosításához.

Az alábbi táblázatokat vizsgálva látható, hogy a településre az egyéni vállalkozások igen magas száma jellemző a leggyakoribb formában működő társas vállalkozások számához viszonyítva.

2. tábla: A leggyakoribb Önkormányzat részére adózó gazdasági formák száma (2024)

Gazdasági forma	2024. évben
Betéti társaság (db)	30
Korlátolt felelősségű társaság (db)	205
Részvénytársaság (db)	2
Egyéni vállalkozás (db)	609
Önálló vállalkozó	370
Összesen (db)	1216

A vállalkozások számának alakulása nagymértékben befolyásolja egy Önkormányzat gazdasági helyzetét, a helyi iparüzési adó fizetési kötelezettségből származó bevétel mértéke miatt. Felsőpakony a területi elhelyezkedése miatt (agglomeráció, M0 autótűt és az M5 autópálya közelsége) vonzó a vállalatok, cégek számára. Olyan cégek rendelkeznek itt telephellyel, mint a THERMOFOAM Kft., JuvaPharma Kft. stb.

A vállalkozások száma mégsem elegendő abban a viszonylatban sem, hogy a helyi munkaerő nagy részére felszívó erőt biztosítana, hiszen az ingázók száma meghaladja a helyben dolgozók számát.

6. Helyi adóbevételek alakulása az utóbbi években

Az Önkormányzat a helyi adók tekintetében a következő adónemek kivetéséből képez bevételeket:

❖ Építményadó:

Az építményadó kötelezettség kiterjed az Önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épületre, épületrészre. Az építményadó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete. Az adó évi mértéke 550 Ft/m². Tárgyi mentesség illeti meg a lakás céljára szolgáló építményeket és a rendeltetészerű használatukhoz szükséges épületrészeket.

❖ Magánszemély kommunális adója:

Az adó mértéke adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként 12.000 Ft/év.

❖ Helyi iparüzési adó

A helyi iparüzési adó mértéke állandó jelleggel végzett tevékenység esetén 2 %.

A fenti helyi adókból szerzett adóbevételek az elmúlt évekre visszamenően az alábbiak szerint alakultak a településen:

3. tábla: A helyi adóbevételek alakulása az elmúlt években (Ft)

	2020	2021	2022	2023	2024
Gépjárműadó	40.922.643 Ft	3.626.900 Ft	1.225.281 Ft	1.071.898 Ft	809.263 Ft
Magánszemélyek kommunális adója	11.309.526 Ft	12.742.122 Ft	12.184.706 Ft	12.713.609 Ft	12.696.246 Ft
Helyi iparüzési adó	134.718.287 Ft	286.856.594 Ft	211.996.157 Ft	365.878.103 Ft	419.227.188 Ft
Építményadó	18.299.149 Ft	20.754.539 Ft	20.618.220 Ft	22.589.008 Ft	23.735.870 Ft
Összesen	205.249.605 Ft	323.980.155 Ft	246.024.364 Ft	402.252.618 Ft	456.468.567 Ft

Az adatokból és a korábbi évek tendenciáiból is látszik az iparüzési adó következetes növekedése, mely természetesen összefügg a cégek árbevételének növekedésével, és együtt az ország gazdasági növekedésével és további várható fejlődési potenciáljukkal, amelyet az adott évre kiszámított egy főre jutó adóerőképesesség mértékének alakulása is jól mutat.

4. tábla: A helyi „adóerőképesesség” alakulása

Felsőpakony "Adóerőképesesség" alakulása			
Év	Adóerőképesesség	lakosságszám	egy főre jutó
2015	82.517.547Ft	3510 fő	23.509
2016	72.269.810Ft	3559 fő	20.306
2017	92.126.695Ft	3671 fő	25.096
2018	86.015.469Ft	3782 fő	22.743
2019	100.347.616Ft	3859 fő	26.003
2020	114.802.266Ft	3904 fő	29.406
2021	150.764.513Ft	3931 fő	38.353
2022	169.762.311Ft	3922 fő	43.285
2023	218.512.761Ft	3940 fő	55.460
2024	238.025.673Ft	3955 fő	60.183

7. Az Önkormányzat által fenntartott költségvetési szervek, intézmények, valamint a település területén működő egyéb intézmények

Az elmúlt két önkormányzati ciklusban valamennyi Önkormányzat által fenntartott intézményünk épülete megújult. Több intézmény felújítására épületenergetikai pályázat keretében került sor, és ugyancsak kormányzati segítséggel került teljesen új intézményként megépítésre a Felsőpakonyi Babóca Bölcsőde 2 csoportszobával a helybéli kisgyermekes szülők legnagyobb örömeire. Emellett pedig a település ugyancsak büszke lehet arra, hogy központi kormányzati támogatás segítségével lehetősége nyílt az ún. Civil Ház, mint új rendezvényház és egyben Polgármesteri Hivatal megvalósítására, amely kivitelezési munkálatai jelenleg is folyamatban vannak.

Önkormányzati fenntartású költségvetési szervek a településen:

- ❖ **Felsőpakonyi Polgármesteri Hivatal**

❖ Felsőpakonyi Mesevár Napköziotthonos Óvoda

❖ Felsőpakonyi Babóca Bölcsőde

❖ Felsőpakonyi Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

❖ Szabó Magda Könyvtár és Közösségi Ház

- ❖ **Civil ház és Polgármesteri Hivatal (látványterv):** építése jelenleg is folyamatban, melynek várható befejezése 2025. augusztus 31.

A település területén működő egyéb intézmények, amelyek épületei ugyancsak kizárólagos önkormányzati tulajdonban vannak:

- ❖ **Felsőpakonyi Herman Ottó Általános Iskola**

❖ Háziorvosi, gyermekorvosi és fogászati rendelő

8. Egyéb Önkormányzat tulajdonában lévő gazdasági társaságok

Az Önkormányzat a 100 %-os tulajdonában lévő KÖVÜZ Felsőpakony Községi Településüzemeltető Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságon keresztül látja el az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő egyes ingatlanok /felsőpakonyi 053 hrsz., azaz az ún. régi Honvédségi Bázis (a továbbiakban: Honvédségi Bázis) területén és annak megosztásából kialakított ingatlanokon/ 2017. március 1. napján kelt szerződésben foglaltak szerint önkormányzati ingatlanhasznosítással kapcsolatos feladatok ellátását, üzemeltetését, rendszeres karbantartását, felügyeletét.

9. Felsőpakony Nagyközség Önkormányzatának ingatlanvagyon

2025. évben az Önkormányzat tulajdonában álló teljes ingatlanvagyon:

- ❖ ingatlanok összesen: 164 db
- ❖ ingatlanok területe: 6.877.000 m²
- ❖ ebből lakás célú hasznosítás: 5 db
- ❖ helyiségek területe: 3.605 m²
- ❖ nem lakás célú hasznosítás: 159 db

Az ingatlanvagyon összesített, becsült értéke 2.887.546.000 forint (a teljes vagyon értéke)

Kizárólag csak a lakások értéke 57.109.802 Ft.

10. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Az erdélyi Biharban található Rév településsel lassan több, mint huszonöt éves a kapcsolatunk. A romániai rendszerváltó forradalom idején a községünkben gyűjtött segélyszállítmányt Révre vitte három bátor pakonyi férfi. Az azóta is élő kapcsolat testvér települési megállapodássá érett, amelynek aláírására 2009. szeptember 26-án, a falunapon került sor. Rév település Romániában, Bihar megyében, Nagyváradtól 51 km-re található. A település 280-370 m-es tengerszint feletti magasságon, a Király-erdő mészkőtömbjeinek lábainál fekszik. Mivel az erdélyi fennsíkot magas hegyek, sziklák övezik, a Sebes-Körös révi völgye volt az egyetlen könnyen járható kapu Erdély és az Alföld között. Tutajokon szállították az árut (főleg söt) Nagyvárad és Pest-Buda felé, hogy aztán a kereskedők eladják vagy másra cseréljék. A hosszú út mentén vámszedőközpontok épültek, egyikük éppen a Révi-szorosban. A tutajok a ma Tündérvárnak nevezett részen kötöttek ki – amely lényegében a sziklafalba épült erős torony –, míg a vámot rendezték. 1773-ban az összeírás szerint még magyarok laktak itt túlsúlyban, ma a község lakosságának 19,8%-a vallja magát magyarnak. A révi fazekasság kialakulását valószínűleg a környék gazdag agyagtelepei segítették elő, melyeknek jellegzetes fehér agyaga állítások szerint Európa területén csak itt található meg.

IV. FEJEZET

A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

A Gazdasági Programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

- ❖ A pályázati források folyamatos figyelése, igénylése és megszerzése.
- ❖ Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan helyi adórendszer megteremtésével, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- ❖ Közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
- ❖ A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).
- ❖ Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
- ❖ Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- ❖ A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési szabályzatával összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az Önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira (térseg, közműszolgáltató cégek, vízügyi- és természetvédelmi beruházások stb.), gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

V.FEJEZET

AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI ALAPJAI

Az Önkormányzat közszolgáltatásokat nyújt, saját tulajdonnal rendelkezik és költségvetési bevételeivel, kiadásaival önállóan gazdálkodik.

Az önkormányzatok költségvetése az államháztartás része, ahhoz teljes pénzforgalmával kapcsolódik. Az önkormányzati költségvetés az állami költségvetéstől elkülönül, ahhoz az állami támogatásokkal és más költségvetési kapcsolatokkal kötődik.

1. Az Önkormányzat vagyona

A helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják.

Az önkormányzati vagyon külön része a törzsvagyon, amelyet a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról - külön jogszabályban meghatározott - vagyonkimutatást kell készíteni.

Törzsvagyonnak az az önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja.

A törzsvagyon körébe tartozó tulajdon vagy forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes:

- ❖ forgalomképtelen a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, a parkok, a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságban fennálló részesedés, és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít. A helyi önkormányzat tulajdonában álló forgalomképtelen törzsvagyon birtokát, használatát, hasznai szedésének jogát a helyi önkormányzat - törvényben szabályozott módon - másnak átengedheti,
- ❖ korlátozottan forgalomképesek az intézmények és középületek, továbbá a helyi önkormányzat által meghatározott ingatlanok és ingók. A törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól törvény vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint rendelkezhet.

A helyi önkormányzatot - e törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, illetőleg terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a Képviselő-testület rendelkezik.

A helyi önkormányzat vállalkozása a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. Az önkormányzat olyan vállalkozásban vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

2. Az Önkormányzat bevételei

Az önkormányzat a helyi lakosság szükségleteiből és a jogszabályokból adódó feladatait saját költségvetési szerv útján, más gazdálkodó szervezet támogatásával, szolgáltatások vásárlásával, illetve egyéb módon látja el. Az önkormányzat feladataihoz igazodóan választja meg a gazdálkodás formáit és a pénzügyi előírások keretei között önállóan alakítja ki az érdekeltségi szabályokat.

Az önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételekből, átengedett központi adókból, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, központi költségvetési normatív hozzájárulásokból, valamint támogatásokból teremti meg.

Saját bevételek:

- ❖ törvényben rögzített módon a települési önkormányzatok által megállapított és kivetett helyi adók;
- ❖ saját tevékenységből, vállalkozásból és az önkormányzati vagyon hozadékából származó nyereség, osztalék kamat és bérleti díj;
- ❖ illetékek a külön törvényben meghatározottak szerint;
- ❖ átvett pénzeszközök;
- ❖ az önkormányzat területén kiszabott és onnan befolyt környezetvédelmi és műemlékvédelmi bírság külön jogszabályban megállapított hányada;
- ❖ a helyi önkormányzat egyéb bevételei.

3. Az Önkormányzat gazdálkodása

A helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester és a jegyző felelős.

A veszteséges gazdálkodás következményei az önkormányzatot terhelik, kötelezettségeiért az állami költségvetés nem tartozik felelősséggel. A helyi önkormányzat adósságrendezi

eljárásáról külön törvény rendelkezik. A fizetőképesség helyreállítása érdekében az önkormányzat köteles felfüggeszteni - a hatósági és az alapvető lakossági szolgáltatások kivételével - a feladatok finanszírozását.

4. Ellenőrzés

A helyi önkormányzat gazdálkodását (ideértve az Európai Unió által nyújtott és egyéb nemzetközi támogatások, valamint az ehhez kapcsolódó költségvetési támogatások felhasználását is) az Állami Számvevőszék ellenőrzi. A helyi önkormányzatnak nyújtott európai uniós és az ahhoz kapcsolódó költségvetési támogatások felhasználását az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, a kormány által kijelölt szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a kincstár, illetve az európai uniós támogatások irányító hatóságai és a kifizető hatóság képviselői is ellenőrizhetik.

A helyi önkormányzat belső pénzügyi ellenőrzését a külön jogszabályok szerinti folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (pénzügyi irányítás és ellenőrzés) és belső ellenőrzés útján biztosítja. A jegyző köteles olyan pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszert működtetni, mely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is. A helyi önkormányzatra vonatkozó éves belső ellenőrzési tervet a képviselő-testület a tárgyévvel megelőző év november 15-éig hagyja jóvá.

A helyi önkormányzatnál a képviselő-testület döntése alapján a belső ellenőrzést elláthatja

- a képviselő-testület hivatala,
- az önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló személy vagy szervezet,
- a helyi önkormányzatok társulása.

A belső ellenőrzést végző személy vagy szervezet a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, valamint gazdaságosságot, hatékonyságot és eredményességet vizsgálva megállapításokat és ajánlásokat fogalmaz meg a jegyző és a polgármester részére, melyeket a polgármester indokolt esetben a képviselő-testület soron következő ülésére terjeszt elő. A polgármester a tárgyévre vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - éves ellenőrzési jelentést, valamint az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves

ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést - a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg - a képviselő-testület elé terjeszti.

A helyi önkormányzat belső ellenőrzését ellátó személy vagy szervezet

- ❖ ellenőrzést végez a képviselő-testület hivatalánál és az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatokra vonatkozóan,
- ❖ ellenőrzést végezhet a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél, a helyi önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő gazdasági társaságoknál, közhasznú társaságoknál, a vagyonkezelőknél, valamint a helyi önkormányzat költségvetéséből céljelleggel juttatott támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezett szervezeteknél is.

Az Ügyrendi és Pénzügyi Ellenőrző Bizottság az önkormányzatnál és intézményeinél:

- ❖ véleményezi az éves költségvetési javaslatot és a végrehajtásáról szóló féléves, éves beszámoló tervezeteit;
- ❖ figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását, különös tekintettel a saját bevételekre, a vagyonváltozás alakulását, értékeli az azt előidéző okokat;
- ❖ vizsgálja a hitelfelvétel indokait és gazdasági megalapozottságát, ellenőrizheti a pénzkezelési szabályzat megtartását, a bizonylati rend és a bizonylati fegyelem érvényesítését.

Az Ügyrendi és Pénzügyi Ellenőrző Bizottság vizsgálati megállapításait a képviselő-testülettel haladéktalanul közli. Ha a Képviselő-testület a vizsgálati megállapításokkal nem ért egyet, a vizsgálati jegyzőkönyvet az észrevételeivel együtt megküldi az Állami Számvevőszéknek.

Az Önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletekből és kezességvállalásokból fennálló kötelezettségei jelenleg nincsenek. Az elkövetkezőkben adósságot keletkeztető fejlesztési célokat nem tervez. EU-s támogatással megvalósuló program és projekt, valamint az önkormányzaton kívül megvalósuló projektek nincsenek folyamatban, ezért ehhez történő hozzájárulási kötelezettsége sincs az Önkormányzatnak.

VI. FEJEZET

FELSŐPAKONY FEJLESZTÉSÉNEK LEGFONTOSABB STRATÉGIAI IRÁNYAI

Felsőpakony mindenekelőtt elhelyezkedése miatt még a jelenleginél is jelentősebb gazdasági szerepkörökkel rendelkezhetne, amely az „ipari parkjának” fejlesztésében, ebből fakadó adóerőben, valamint számottevő munkaerővonzásban és igen kedvező foglalkoztatási helyzetben mutatkozhatna meg. A gazdasági fellendülés az ún. volt Honvédségi Bázis tulajdonjogának megszerzésével és annak területének hasznosításával az elmúlt években már megkezdődött, azonban még az igazi áttörés a terület nagy részének további hasznosításával történhetne meg.

Mindezek mellett a település képes volt stabilizálni demográfiai helyzetét. Népességszáma folyamatos növekedést mutat. A település igen jelentős sikereként értékelhetjük azt, hogy képes volt megújítani és minőségében fejleszteni alapszintű intézményhálózatát.

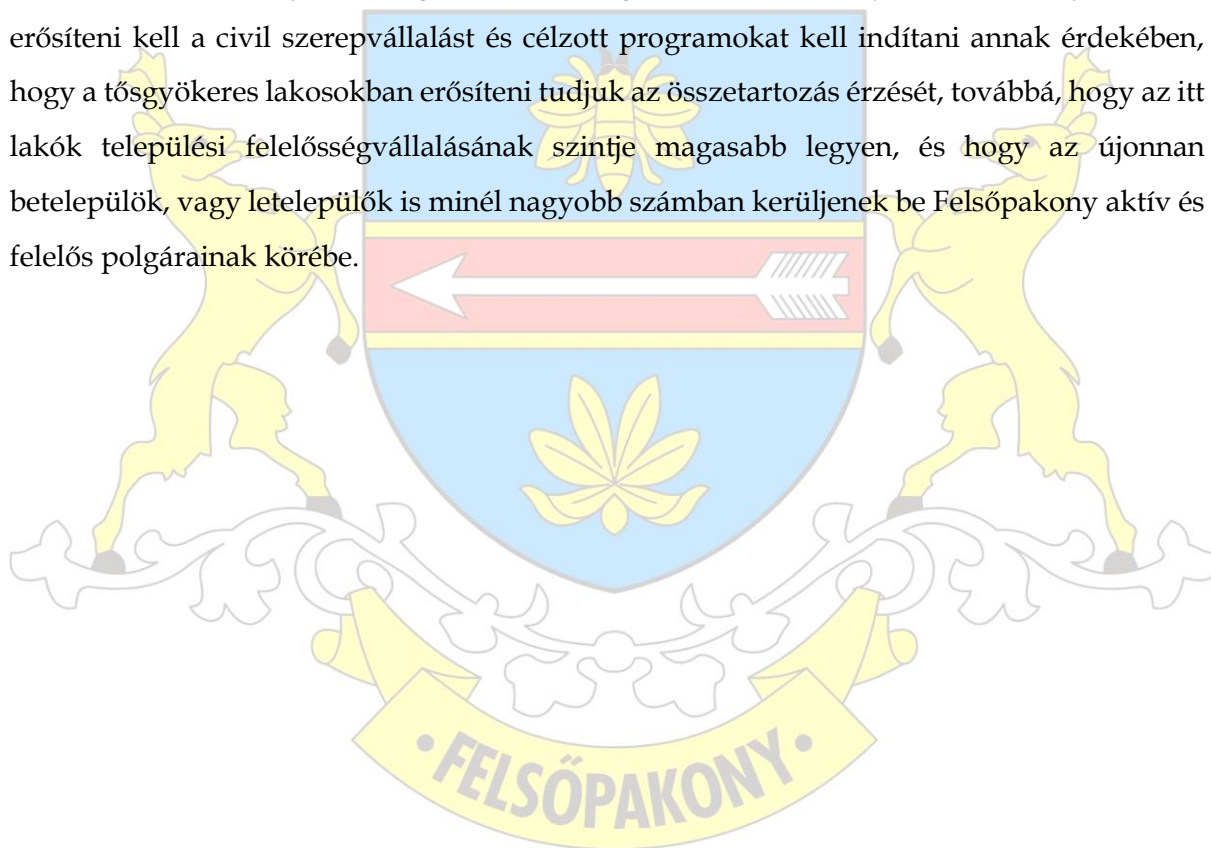
Mindenekelőtt fontos leszögezni, hogy sorsunk igen korlátozott mértékben van csak saját kezünkben, azt markáns módon határozza meg az európai és hazai gazdaság általános fejlődési iránya és dinamikája. A stratégia jó eséllyel abból indulhat ki, hogy mind Európa, mint Magyarország gazdasági növekedése meglehetősen visszafogott marad a következő években, az ukrán-orosz háború okozta gazdasági világválság utáni fellendülést követő időszakra nézve. Ami a hazai léptéket illeti, egyértelműen látszik, hogy az ország tartósan kettészakad a globális gazdaságba bekapcsolódni képes és arra képtelen településekre. Felsőpakony meglévő adottságai ezt a hatást vélhetően képes lehet kiaknázni. Ennek alapvetően két feltétele van: a munkaerőkínálat számszerű bővítése és minőségi fejlesztése, valamint a befektetőbarát környezet kialakítása és fenntartása.

Alapvetően fogyatkozó népességű országban egyre kevesebb közösség képes hosszú távon is fenntarthatóan fejlődni, életképesnek maradni. Kijelenthető, hogy a **népesség növekedése szoros pozitív korrelációban lehet a gazdasági funkciók további erősödésével**. Várható, hogy a hazai lakosság mobilitásának jelenleg is tapasztalható növekedése még az eddiginél is jelentősebb mértékben beköltözők potenciális célpontjává teszi a települést. Ezt a tendenciát nem csak kezelni, hanem a település közösségének érdekében térben és szerkezetében is befolyásolni szükséges. Felsőpakony épített környezetének rendezett állapota és a település alrendszerének hatékony működése alkalmassá teszi a **településen lévők helyben tartására, a településen felcseperedő fiatalok ugyancsak helyben történő**

letelepedésének biztosítására (pl. új építési telkek részükre történő értékesítése lehetőségének biztosításával).

Ennek fontos feltétele a helyi gazdasági stabilitás folyamatos erősítése, a település fejlesztése például közparkok létrehozása, a közszolgáltatások színvonalának további emelése.

Az ingatlanpiacot sújtó válság véget ért, és az ingatlangazdálkodás immáron fontos szerepet játszik a szabályozott növekedésben. Fontos fejlesztési feladat lesz a közeljövőben a betelepülők integrálása. Ennek első lépésében meg kell határozni azt a betelepülési ütemet, amely még nem veszélyezteti az egyensúly fennmaradását. A betelepülőket szervesen be kell kapcsolni Felsőpakony közösségi életébe, támogatni kell az alulról jövő kezdeményezéseket, erősíteni kell a civil szerepvállalást és célzott programokat kell indítani annak érdekében, hogy a tősgyökeres lakosokban erősíteni tudjuk az összetartozás érzését, továbbá, hogy az itt lakók települési felelősségvállalásának szintje magasabb legyen, és hogy az újonnan betelepülők, vagy letelepülők is minél nagyobb számban kerüljenek be Felsőpakony aktív és felelős polgárainak körébe.

VII. FEJEZET

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2024-2029. KÖZÖTTI ÖNKORMÁNYZATI CIKLUSÁRA ÉS AZON TÚLNÝÚLÓAN, KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANI JAVASOLT, KONKRÉT FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI

1. A helyi gazdaság fejlesztése munkahelyek teremtésével, a foglalkoztatás növelésével

Valamennyi település életében kiemelt szerepet játszik a helyi gazdaság, konkrétan a vállalkozások száma, hiszen azok viszik előre a települést a fejlődés útján. Első szempontból azért, mert a helyi lakosoknak munkahelyeket teremtenek, továbbá szolgáltatásokat nyújtanak részükre, nem utolsósorban pedig azért, mert az általuk, az Önkormányzat felé fizetett adókból (pl. helyi iparűzési adó) teremtik meg az alapot a mindennapi életben igénybe vett szolgáltatások, és nagyrészen az Önkormányzat részéről az állampolgárok felé szolgáltatott juttatások biztosítására.

A vállalkozások számának alakulása nagymértékben befolyásolja egy Önkormányzat gazdasági helyzetét a helyi iparűzési adó fizetési kötelezettségből származó bevétel mértéke miatt. Felsőpakony a területi elhelyezkedése miatt (agglomeráció, autópálya közelsége) vonzó lehet a vállalatok, cégek számára. A vállalkozások száma mégsem elegendő abban a viszonylatban sem, hogy a helyi munkaerő nagy részére felszívó erőt biztosítsa, hiszen az ingázók száma jóval meghaladja a helyben dolgozók számát. A helyi iparral és új üzemek letelepedésével kapcsolatos elképzelések megvalósítását elősegíti, hogy az Önkormányzat tulajdonába került az ipari és gazdasági övezetté minősített volt Honvédségi Bázis területe, amely tökéletes adottsággal rendelkezhet cégek telephelyeként, jelentős részében még kiaknázatlan. Mivel a Kormány programjában kiemelt szerepet szán a kis- és középvállalkozások fejlesztésének, így az Önkormányzatnak a maga eszközeivel segítenie kell ezeket a vállalkozásokat.

Kiemelendő rövid- és középtávú cél, hogy az Önkormányzat a kijelölt ipari és gazdasági övezetbe tartozó volt honvédségi bázis területén cégek hosszú távú letelepedését elősegítse a környezetvédelmi szempontok szem előtt tartása mellett.

2. A Képviselő-testület fejlesztési elképzelései

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 2024-2029. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

2.1. Fejlesztési alapelvek

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét. A Képviselő-testület feladata, hogy áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására, valamint a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzat rendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják. Ezek a következők:

- ❖ a térségi kapcsolatok erősítése,
- ❖ a település fejlesztésének összehangolása a vármegyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- ❖ a munkahelyteremtés,
- ❖ a népesség számának szinten tartása,
- ❖ a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, a szolgáltatások fejlesztése,
- ❖ a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása,
- ❖ a környezetvédelem, a vidéki életforma népszerűsítése.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt ne csökkenjen. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia, melyeknek a finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

Követelmény a településfejlesztés széles nyilvánossága, ezzel kapcsolatosan

- ❖ a település honlapjának folyamatos fejlesztése,
- ❖ a nagyközségi újság (Felsőpakonyi AGORA) tartalma és megjelenése színvonalának folyamatos növelése,
- ❖ a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok nyilvánosságának biztosítása,
- ❖ az intézményeknek, a civil szervezeteknek a településen rendezett programjainak nyilvánossága.

A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, a vállalkozásokat és az önszerveződő közösségeket. A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat. Az elkövetkezendő években megnyíló pályázati forrásokat ki kell aknázni, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a **pályázati források igénybevétele**. Ennek érdekében

- ❖ fontos a **pályázati felhívások folyamatos figyelemmel kísérése,**
- ❖ a **pályázatokhoz megfelelő önerőt kell biztosítani.**

2.2. Mezőgazdaság, ipar, vállalkozás

A helyi agráriummal, iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása egyik fontos célunk. A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- ❖ A tervezett beruházásaink megvalósulása során a (köz)beszerzésekre vonatkozó jogszabályi és egyéb rendelkezésekre is figyelemmel az Önkormányzat a helyben adót fizető vállalkozásokat részesíti előnyben.
- ❖ Törekszik továbbá a munkahelyteremtő vállalkozások településünkön történő megjelenésére és hosszú távú letelepedésére a környezetvédelmi szempontok és a falusias jelleg megtartásának figyelembevételével.

2.3. Adópolitika

Az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire. A helyi adók esetében az Önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően, csak olyan adórendeleteket fogad el, amely a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent, valamint nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként. Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani arra, hogy

- ❖ az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adóbejelentési kötelezettségének teljesítését,
- ❖ kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,

- ❖ meg kell vizsgálni a lehetőségét új adónemek bevezetésének.

2.4. Infrastruktúra

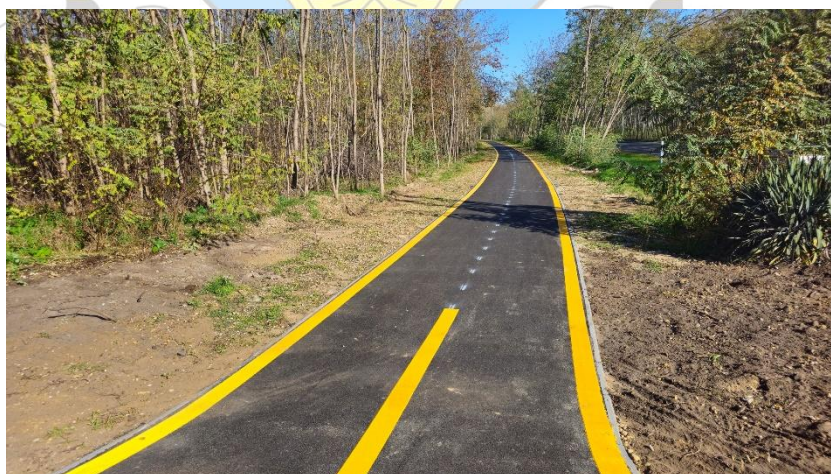
A Képviselő-testület fontosnak tartja a közúthálózat, a járdák, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna-rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, a telefon, az internet szolgáltatások megfelelő település területén történő biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzat számára a modernkor követelményeihez való igazodást, a felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- ❖ önkormányzat a honlapját fenntartsa és fejlessze,
- ❖ az internetes hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára.

Közúthálózat terén fontosnak tartjuk:

- ❖ a község útjainak szilárd burkolattal történő ellátását, folyamatos karbantartását, padkázását, felújítását,
- ❖ 2024. évben újonnan megépült kerékpárút folyamatos karbantartását, a biztonságos közlekedés érdekében a kerékpárút éjszakai megvilágításának kiépítését,

- ❖ a meglévő utak tisztántartását és a külterületi utak karbantartását.

2.5. Közterület-fenntartás

A Képviselő-testület gondot fordít a közterületek megfelelő színvonalon tartására, ennek érdekében:

- ❖ fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására,

- ❖ virágosítási és fásítási programok évenkénti meghirdetése a lakosok részére,
- ❖ gondoskodni kell a közterületen lévő előregedett fák kivágásáról és megfelelő pótlásáról,
- ❖ figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megóvására,
- ❖ külterületi utak, zöldövezet karbantartására,
- ❖ folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszótér eszközeit, valamint zöldfelületeit.

2.6. Településtisztaság, hulladékgazdálkodás

Településtisztaság, hulladékgazdálkodás terén kiemelt célok:

- ❖ a keletkezett hulladék mennyiségének csökkentése (hulladékhasznosítás, komposztálás),
- ❖ lakosság megfelelő tájékoztatása, tudatformálása,
- ❖ illegálisan lerakott szemét folyamatos gyűjtése, az elkövető személyek felderítése érdekében **hatósági és egyéb eljárások kezdeményezése**,
- ❖ javaslatok kidolgozása a gondozatlan ingatlanok rendbetételére.

A köztisztaság és településtisztaság biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- ❖ továbbra is gondoskodik a **kommunális hulladék elszállításáról** és ártalmatlanításáról, szelektív hulladékgyűjtés működtetéséről,
- ❖ lehetőséget biztosít évente **lomtalanításra**,

- ❖ legalább éves rendszerességgel **elektronikai és veszélyes hulladékgyűjtést szervez** a lakosok részére,
- ❖ biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- ❖ gondoskodik az önkormányzati közutak **téli síkosság-mentesítéséről** és a hó eltakarításáról.

2.7. Közbiztonság, tűzvédelem

Az Önkormányzat feladata a közbiztonsági és tűzvédelmi feladatok ellátásának támogatása, illetve színvonalának szinten tartása, javítása.

Ennek érdekében:

- ❖ figyelemmel kíséri, hogy az önkormányzat intézményei mindig hatályos tűzvédelmi szabállyal rendelkezzenek,
- ❖ közbiztonsági, katasztrófavédelmi referens feladatellátását biztosítja.

Biztonság tekintetében továbbra is komoly prioritása van a térfigyelő kamerarendszernek, ami alapjaiban javítja a település és a lakók vagyonának, biztonságának védelmét. Mindenképpen fontos célkitűzés a **térfigyelő kamerarendszer meglévő elemeinek folyamatos karbantartása és fejlesztése, továbbá annak bővítése**, pl. térfigyelő kamerák illegális hulladéklerakással fertőzött külterületi ingatlanok területén történő elhelyezésével az illegális hulladékot elhelyező személyek tetten érése és felderítése, egyúttal az illegális hulladéklerakás visszaszorítása érdekében.

2.8. Szociális helyzet

A szociális ellátórendszernek felkészültnek kell lennie arra, hogy a jelentkező problémákra azonnali választ tudjon nyújtani. Az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni támogatási rendszerét folyamatosan ellenőrzi, hogy a támogatás a megfelelő személyekhez kerüljön.

Ennek érdekében:

- ❖ a képviselő-testület éves rendszerességgel felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét, a törvényi változások tükrében,
- ❖ együttműködik a Felsőpakonyi Szociális, Család- és Gyermekvédelmi Szolgálat munkatársaival, köznevelési intézmények vezetőivel, és a település védőnőjével,
- ❖ biztosítja, hogy a szociális szolgáltatások közelebb kerüljenek az ellátottakhoz,
- ❖ részt vesz a közmunka programokban.

2.9. Egészségügyi ellátás

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület továbbra is fenntartja és fejleszti:

- ❖ a házi- és gyermekorvosi ellátást és
- ❖ a fogorvosi alapellátást (vállalkozó orvosokkal).

A fenti elvárásokkal összhangban figyelemmel kell kísérni az egészségügyi alapellátást biztosító háziorvossal, gyermekorvossal és fogorvossal kötött feladat-ellátási szerződések teljesülését.

2.10. Gyermek- és ifjúságvédelem

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat:

- ❖ évente felülvizsgálja gyermekvédelmi rendeletét a jogszabályi változások tükrében,
- ❖ a gyermekjóléti feladatokat a Felsőpakonyi Szociális, Család- és Gyermekvédelmi Szolgálaton keresztül látja el,
- ❖ a gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót a Képviselő-testület minden év május 31-ig megtárgyalja,
- ❖ támogatja az ifjúság szabadidejének kulturált, hasznos eltöltését, illetve minden olyan programot, rendezvényt, amely az ifjúság nevelését, művelését szolgálja.

2.11. Sporttevékenység

Az Önkormányzat a helyi sport biztosításával kapcsolatos feladatok ellátását a Felsőpakonyi Községi Sportegyesület részére éves rendszerességgel nyújtott működési támogatással, valamint a kizárólagos tulajdonában lévő Sportközpont használati szerződésen keresztül történő rendelkezésre bocsátásával biztosítja.

A Képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységgel kapcsolatban:

- ❖ a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartását,
- ❖ a Felsőpakonyi Községi Sportegyesület támogatásának évenkénti biztosítását.

2.12. Egyház és civil szervezetek

Az Önkormányzat az egyházak munkáját segíti, támogatja rendezvényeit. Ezért a helyi költségvetés lehetőségeihez mérten, anyagi támogatást is biztosít. Az egyházzal és a civil szervezésekkel továbbiakban is jó együttműködésre kell törekedni a közös célok elérése érdekében.

2.13. Közművelődés

A közművelődéssel kapcsolatos feladatok:

- ❖ a Könyvtár működtetésének fejlesztése a lakossági igények széleskörű kiszolgálása érdekében,
- ❖ intézkedéseket kell tenni a könyvállomány folyamatos cseréje, gyarapítása érdekében,
- ❖ ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
- ❖ bővíteni kell a könyvtár eszköz-ellátottságát, az elektronikus információhordozók használatát,
- ❖ a könyvtári nyitvatartást az igényekhez kell igazítani,
- ❖ programok, előadások szervezése, támogatása,
- ❖ helyi újság, meghívók, kiadványok készítése,
- ❖ pályázati lehetőségek kihasználása.

Lehetőséget kell adni arra, hogy kulturális életünk folyamatosan színesedjék, fejlődjék, eseményekkel gazdagodjon, és nagyobb hangsúlyt kapjon a térségen belül.

2.14. Felsőpakonyi Életút Program

Felsőpakony Nagyközség Önkormányzata számos olyan ellátási formát vezetett be az eddigi

években, amelyek szociális rászorultságtól függetlenül segítette a felsőpakonyi lakosokat. Ezen ellátási formákat összefogva és egy további ellátási formával kiegészítve került kidolgozásra immáron a településhez méltó ún. Felsőpakonyi Életút Program és annak részletszabályai. A **Felsőpakonyi Életút Program** elfogadásával egy olyan támogatási rendszer került így módon bevezetésre, amelynek keretében az Önkormányzat a **felsőpakonyi lakosok teljes életútját végig követi és a jelentős életszakaszokban számukra támogatást nyújt** – többnyire - szociális rászorultságtól függetlenül. A Felsőpakonyi Életút Program jelenleg az alábbi támogatásokat tartalmazza:

a.) **Felsőpakonyi Babaköszöntő Program** keretében

Babaköszöntő Csomag kerül átadásra valamennyi felsőpakonyi újszülött gyermek szülei részére. A Babaköszöntő Csomag természetbeni támogatás, mely többek között a gyermek gondozását segítő tárgyakat tartalmaz.

b.) **Felsőpakonyi Óvodakezdési Program** új ellátási formaként kerül az idei évben

bevezetésre. **Óvodakezdési Csomagra** valamennyi felsőpakonyi gyermek jogosult, aki a Felsőpakonyi Mesevár Napköziotthonos Óvodában, vagy Felsőpakony közigazgatási területén kívül működő köznevelési intézményben létesít első alkalommal óvodai nevelési jogviszonyt. Az Óvodakezdési Csomag természetbeni támogatás, amelynek tartalma az óvodavezetővel egyeztetve kerül meghatározásra az óvodai mindennapok segítéseként.

c.) **Felsőpakonyi Iskolakezdési Program** keretében **Iskolakezdési Csomagra** jogosult az

a magyar állampolgársággal rendelkező gyermek, aki Felsőpakony közigazgatási területén működő Felsőpakonyi Herman Ottó Általános Iskolában, vagy Felsőpakony közigazgatási területén kívül működő közoktatási intézményben létesít első alkalommal általános iskolai tanulói jogviszonyt. Az Iskolakezdési Csomag természetbeni támogatás, amely az iskolakezdéshez szükséges – iskola igazgatójával egyeztetett összetételű és minőségű – irodaszert és egyéb eszközöket tartalmaz.

d.) **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Program**, amely a felsőoktatásban részt vevő rászorult felsőpakonyi fiatalokat segíti.

- e.) **Időskori Egészségmegőrző Program.** Valamennyi 65 életévét betöltött időskorú, aki Felsőpakony Nagyközség közigazgatási területén él és állandó bejelentett lakóhellyel rendelkezik, **Időskori Egészségmegőrző Csomagban** részesül.

Terveink között szerepel, hogy a jövőben további támogatási formák kerüljenek bevezetésre a fenti ellátásokon túl az Önkormányzat mindenkori költségvetésének lehetőségeitől függően ezzel is erősítve a lakosok településhez való kötődését és kapcsolódását, a helyi identitástudatot.

3. A Képviselő-testület közép- és hosszútávú tervei

A tervezés során három fő célt fogalmazhatunk meg a település jövőképevel összhangban, amelyek a település közép- és hosszútávú fejlődését megalapozzák.

I. Felsőpakony településen megvalósulhasson egy erős helyi társadalom, ami megújulásra képes, alkalmazkodó és gyarapodó közösséget vetít előre.

A biztonságos települési életforma egy olyan társadalmat sugall, ahol a lakók bizalomra épülő, erős belső kapcsolatokkal jellemezhető közösségben élhetnek, ahol nincs bűnözés, a helyi életfeltételek és életminőség biztosítja a népesség számának stabilitását. A biztonságos életformához hozzátartozik a megbízható, magas színvonalon működő egészségügyi ellátás is, ami a lakosság egészségének szolgálatában jelentősen növeli az életszínvonalat.

- ❖ A település **közbiztonsága** jelenleg is kimagaslónak mondható, ugyanakkor ennek fenntartása és a térségben elfoglalt központi szerepek erősítése a továbbiakban is fontos feladat. (Közterület-felügyelet kialakítása, Rendőrség és Polgárőrség kapcsolatának erősítése)
- ❖ Egy erős társadalom alapvető követelménye a **magas színvonalú egészségügyi ellátás**. A település elmúlt években már jelentős lépéseket tett egy magas színvonalú egészségügyi ellátás elérése érdekében, felújításra került az Orvosi Rendelő épülete, ahol a gyermekorvosi és háziorvosi rendelés mellett fogászati rendelés is elérhető, és helyben biztosított immáron a vérvétel is. Mindemellett a lakossági elégedettségnek megfelelő egészségügyi ellátás eléréséhez egyéb gyógyászati formák telepítése is tervezhető. A cél elsősorban az, hogy a helyi lakosok számára helyben elérhető legyen a gyógyászati ellátás széles spektruma, hogy ne kelljen más településekre utazniuk alapvető szűrések, ellenőrzések és vizsgálatok miatt.

- ❖ Felsőpakony jövőbeli sikeressége fenntartása érdekében kulcsfontosságú a **fiatal helyi lakosság helyben tartása** a településen. Rendkívül fontos a helyi társadalom tagjainak nyitottsága és befogadó attitűdje, ami segítené a beköltözők, visszaköltözők, vagy akár helyben maradók beilleszkedését, alkalmazkodását.
- ❖ A fejlett, jó életminőséget biztosító települések nem szenvedhetnek hiányt a megfelelő, **magas színvonalú gondozásból, nevelésből és oktatásból**. Felsőpakony kiemelt célja fenntartani jelenlegi települési ellátási és oktatási portfólióját, egészen a bölcsődei szinttől az általános iskolai oktatásig.
- ❖ A település alapvető célja kell, legyen a **közművelődési infrastruktúra** kiépítése is, amelyben a könyvtári szolgáltatások mellett a jövőben is nagy hangsúlyt fektetünk a **kultúra széles körben történő közvetítésére**, színházi előadások szervezésével, komoly- és könnyűzenei koncertek megtartásával, már bejáratott, illetve új programok szervezésével, amelyek új helyszínéül szolgálhat az idei évben felépítésre kerülő **Civil Ház rendezvényterme**. A közművelődés spektrumát a település és vonzáskörzetében élők minden generációjára ki kell terjeszteni, a legkisebbektől az idősebb korosztályokig. A települések életminőségét nagymértékben növeli a helyben elérhető, változatos közművelődés, amelynek elengedhetetlen részét képezi annak infrastrukturális alapja. A magas színvonalú közművelődés jó alapot jelenthet továbbá a **települési identitás erősítésének, az erősebb helyhez kötődés kialakításának**. A település társadalmának nyitottsága ezen keresztül növekedhet, megteremtve egy összetartó, kulturálisan kompetens közösséget. A társadalom nyitottsága a közművelődés segítségével alkalmas lehet az újonnan beköltözők befogadására is. Emiatt is nagy szerep hárul a Szabó Magda Könyvtár és Közösségi Ház intézményünkre, hiszen az általuk szervezett és lebonyolított rendezvények színvonala a település külső megítélését is nagyrészen meghatározza és befolyásolja.
- ❖ Az egységes társadalom egyik sajátossága az **aktív kommunikáció**, elsősorban a fiatal, az aktív és az idősebb korosztályok között. A beszélgetésekhez és eszmecserékhez megteremtett platformok az erre irányuló rendezvények, programok, amelyek találkozási pontként működhetnek a különböző generációk számára. Ennek kapcsán, Felsőpakonyon mindenképpen szükségesnek mutatkozik hosszabb távon egy **szabadidőparkot** is **kialakítani**, ahol megvalósulhat ez a fajta társadalmi színtér.
- ❖ **Helyi identitás kialakítása, megerősítése:** A helyi települési identitás egyfelől erősíti

a lakóhelyhez kötődést, ami elősegíti a **fiatalabb generációk helyben tartását, családalapítási motivációjuk erősítését**. Másfelől a pozitív helyi imázs kialakulása vonzóvá teheti Felsőpakonyt a betelepülni vágyók számára is. Ennek elősegítésére legalább az utóbbi évekhez hasonló színvonalú és sokoldalú kulturális programok szervezése, további új lakóövezetek kijelölése javasolt.

- ❖ **Új lakóövezetek kialakítása** – ésszerű keretek között – amiatt is indokolt, hogy a tősgyökeres családban nevelkedett és immáron családot alapító lakosoknak legyen lehetőségük a helyben maradásra, azaz a nagyközség területén telket tudjanak vásárolni és azon építkezni. Az erre való igény egyre inkább arra sarkallja az Önkormányzatot, hogy további lakóövezeti rész kerüljön a közeljövőben kialakításra.
- ❖ **Együttműködések támogatása, ösztönzése:** A település civil szférája rendkívül stabilnak és erősnek mondható jelenleg is, ugyanakkor ennek fenntartása érdekében a **civil szervezetek és egyesületek működését támogató intézkedések** megalapoznák a jelenlegi állapot hosszú távú fenntartását, akár javítását is. A civil szervezetek szerepe elengedhetetlen a települési programok szervezésében, ami a társadalmi kohézió platformjaként szolgál. Emellett lehetőséget adnak a település lakosainak arra, hogy a szervezet tevékenységén keresztül mélyebben megismerjék egymást, a települést és a térséget, ami erősíti a helyi identitást és a társadalmi együttműködést a civil szférán kívül is. Önmagában a kapcsolatépítés számos előnnyel is szolgálhat, elsajátíthatók jó gyakorlatok más településekről a különböző társadalmi konfliktusok elkerülésére, azok hatékony kezelésére is. Végezetül a civil szervezetek munkásságának jelentős szerepe lehet a település különböző szféráinak egységesítésében, ami a civilek, vállalkozók, az ipari parkban található vállalatok és a település vezetése között valósulhatna meg.

II. Dinamikus gazdasági fejlődésre törekvés

Felsőpakonyon az elmúlt két önkormányzati ciklusban jelentősen növekedett a vállalkozások és a cégek száma. Mindezt elősegíti a Magyar Államtól megszerzett ún. Honvédségi Bázis területének ipari és gazdasági övezetté minősítése. Fontos, hogy ennek a területnek a hasznosítása az önkormányzati érdekek mentén történjen az adóbevételek növelése mellett hosszútávú hasznosításokkal, beruházásokkal és nem eseti területértékesítésekkel. Nagyobb, környezetre negatív hatással nem járó cégek számára lehetőséget kell biztosítani a hosszútávú letelepedésre.

III. Egy egészséges települési környezet kialakítása, ami a környezeti változásokra jól reagál, zöldterületei és szabadidőparkjai biztosítják az élhető település érzésének erősítését

Felsőpakony olyan települési környezetet kíván teremteni, amely számos zöld felszínnel biztosítja a lakosság számára a rekreációt. Emellett azonban fontos lépés lehet a „*Szolgáltató Településközpont*” kialakítása, amely az ún. Civil Ház és Polgármesteri Hivatal felépülésével nagy előrelépést jelent.

A település arculati képét erősítenék az alábbiak:

- ❖ a közterületein és közösségi terein további **utcabútorok kihelyezése, ivókutak létesítése,**
- ❖ **egységes utcanévtáblák** és (akár applikációval lekérhető) információs táblák kihelyezése,
- ❖ egy általános települési **mobilalkalmazás fejlesztése** számos új és innovatív települési sajátossággal ruházná fel a települést, ráadásul mindezek segítségével a településről egyfajta új reprezentáció alakulhatna ki mind a lakosság, mind az ide látogatók részére.

A településen jelenleg számos zöldfelület található, hasznosításuk az átjáráson kívül kevésbé valósul meg. A zöldterületek kialakítása és fejlesztése egyfajta közösségi térkialakítást is eredményezhet. Olyan parkokra és terekre van szükség a településen, amelyek akár kikapcsolódási lehetőséget biztosíthatnak a település lakói számára. A település szűkölködik szabadtéri közösségi helyszínekben, ezért a társadalmi fenntarthatóság és a belső kohézió erősítése érdekében az Önkormányzat egy **olyan közösségi tér kialakítását is célul tűzi ki, ami alkalmas rendezvények lebonyolítására is, továbbá működhet a település kulturális találkozóhelyeként is.** Napjainkban a települések tereinek elengedhetetlen részét képezik a parkok, zöldterületek, amelyek mellett, hogy javítanak a települések levegőminőségén és zajterhelésén, környezettudatos életvitelre is nevelnek. A rekreáció színtereiként értelmezhető parkok, nyitott kertek kialakítása segít a lakosság természeti és környezeti tudatosságának erősítésében. Mindezekkel összhangban az **ún. Sportközpont területének bővítése** kiemelt célja a Képviselő-testületnek, amely teljes mértékben alkalmas lehet **rendezvényhelyszín kialakítására, továbbá szabadidőpark létesítésére.** A terület adottságai arra is lehetőséget adnak, hogy egy, a fiatalabb korosztályok számára is használható,

tematikus szabadidő-terület kerüljön kialakításra. Ezzel összhangban ugyancsak célként szerepel a Katona József utca, Vasút utca találkozásánál lévő területrésze tervezett és központi pályázat keretében az Önkormányzat által megpályázott Bringapark és a körülötte megálmodott Szabadidőpark kialakítása.

A szabadidős és csapatsport népszerűsítése érdekében az Önkormányzat célkitűzései között szerepel egy Sportlétesítmény kialakítása, **többfunkciós** - hivatalos kézilabda méretű, 20x40-es pályát magába foglaló **torna/sportcsarnok építése**, amely számos sporteseménynek helyszínéül szolgálhatna a sportszerető lakosok igényeinek kielégítése érdekében.

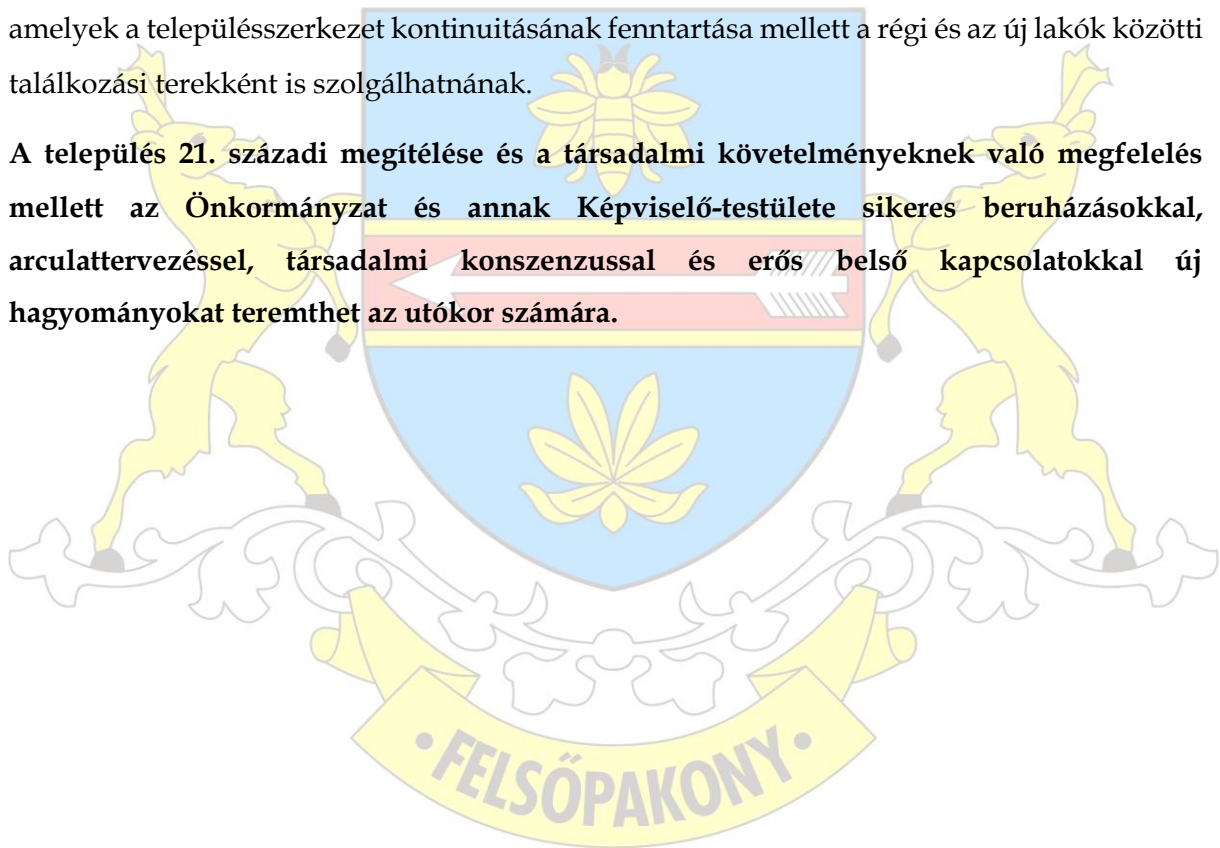
A fentiekén túl Felsőpakony települési központjaként épül fel az ún. Civil ház, amely egyfajta „Szolgáltató Településközpontként” történő kialakítása, annak környezetének településképpbe illesztésével szintén célja az Önkormányzatnak.

4. Felsőpakony jövőképe

Felsőpakony olyan légkörű település lehet a környezetében, ahol a társadalom pozitívan fogadja az érkező beköltözőket, segít az integrációban és hozzájárul a közösségbe tartozás megvalósulásához, megbecsüli a meglévő lakosait és mindent megtesz azok élethosszig tartó helyben maradásának ösztönzése érdekében. Emellett nyitott az új innovációkra, és mind a gazdasági, mind az intézményi szférák esetében, jól adaptálja az új technológiákat. A település szerkezete átlátható, átjárhatóvá válik, az új településrészek integrációja mind közlekedési, mind társadalmi szinten megtörténik. Ehhez a közlekedési megoldások mellett jó lehetőséget adhatnak a település újonnan kialakításra kerülő rekreációs terei, parkjai, amelyek a településszerkezet kontinuitásának fenntartása mellett a régi és az új lakók közötti találkozási terekként is szolgálhatnak.

A település 21. századi megítélése és a társadalmi követelményeknek való megfelelés mellett az Önkormányzat és annak Képviselő-testülete sikeres beruházásokkal, arculattervezéssel, társadalmi konszenzussal és erős belső kapcsolatokkal új hagyományokat teremthet az utókor számára.

VIII. FEJEZET

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET KONKRÉT CÉLJAI A 2024-2029. ÖNKORMÁNYZATI CIKLUSRA

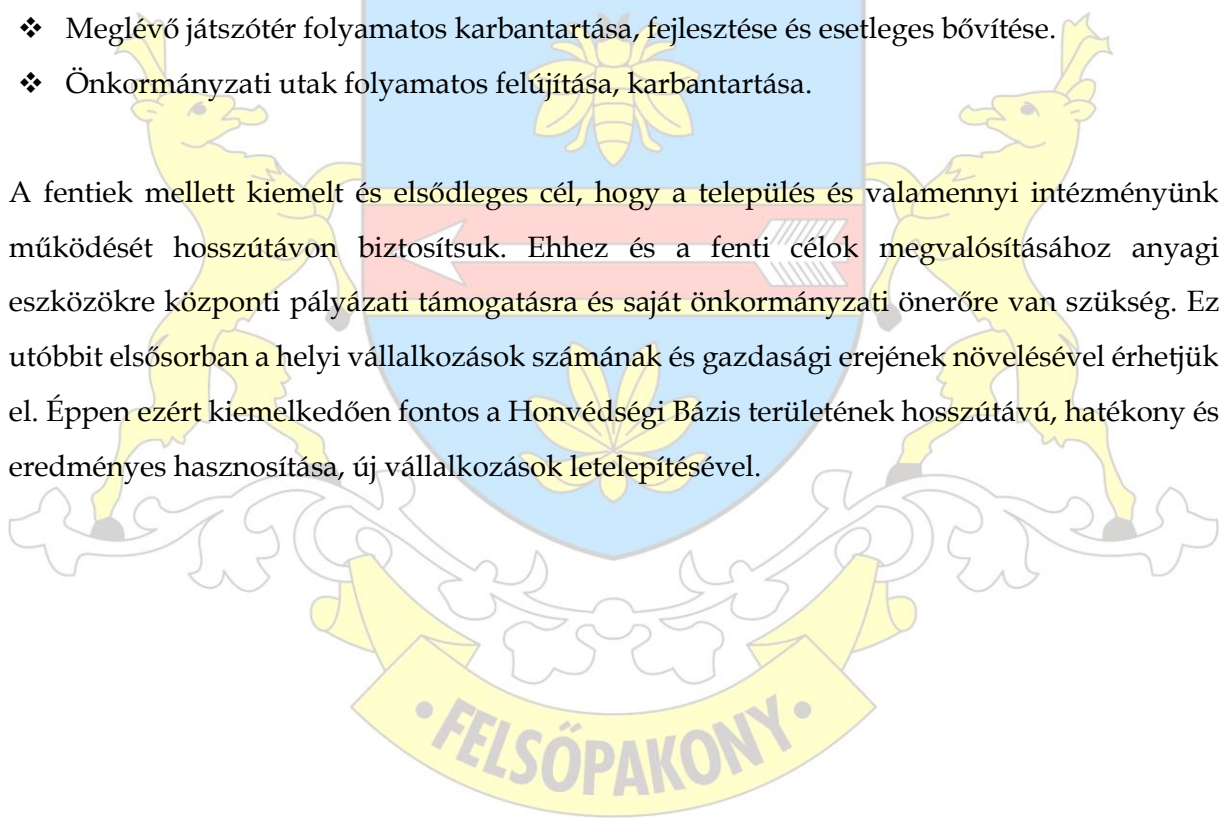
- ❖ Az központi támogatási forrásból épülő **Civil Ház** és egyben Polgármesteri Hivatal kivitelezési munkálatainak befejezése és azt követően az épület és annak környezetének **mind hivatali munkára, mind pedig rendezvények tartására történő alkalmassá tételével kapcsolatos** beszerzési és egyéb **feladatok ellátása**, az ehhez szükséges saját forrás biztosítása.
- ❖ **„Szolgáltató Településközpont” kialakítása** az ún. Civil Ház és Polgármesteri Hivatal környezetében.
- ❖ A felsőpakonyi 277 hrsz. alatt nyilvántartott és természetben 2363 Felsőpakony, Petőfi u. 20. szám alatti ingatlan **megvásárlása és szolgálati lakás(ok) kialakítása** a köznevelési és közoktatási vagy egyéb szolgálati jogviszonyt a településen létesítő személyek lakhatásának időleges biztosítása elősegítése érdekében.
- ❖ A felsőpakonyi 569 hrsz. alatt nyilvántartott és természetben 2363 Felsőpakony, Eötvös u. 22. szám alatti **volt Takarékszövetkezet ingatlanának megvásárlása ingatlanhasznosítás (helyiségbérlet) céljából.**
- ❖ Helyben történő **postapont** létesítéséhez önkormányzati tulajdonban lévő épület kijelölése és annak **kialakítása**, hogy a helyi lakosok méltó, valamint a kor követelményeinek **megfelelő helyszínen és környezetben tudják igénybe venni a postai szolgáltatásokat.**
- ❖ Az agárdi 5399 hrsz. alatt nyilvántartott és természetben 2484 Agárd, Chernel u. 9. szám alatti **nyaraló tulajdonjogának megszerzése**, elsősorban ingatlanba történő befektetés, dolgozók részére kedvezményes bérbeadás és egyéb ingatlanhasznosítás érdekében.
- ❖ **Rendezvénytér és szabadidőpark tervezése és kialakítása** az ún. Sportközpont területének bővítésével.
- ❖ **Bringapark létesítése** központi pályázati forrás segítségével a Katona József utca, Vasút utca találkozásánál lévő területre.
- ❖ A 2024. évben megvalósult **kerékpárút éjszakai megvilágításának kiépítése** a biztonságos kerékpárforgalom biztosítása érdekében.
- ❖ A **Madách tér zöldfelületének kialakítása**, parkrendezése.
- ❖ Közutak mellett csapadékvíz-elvezetés biztosítása és az önkormányzati utak szilárd burkolatának megóvása érdekében éves rendszerességgel **padkázási munkálatok**

elvégzése.

- ❖ A közutak és közterületek karbantartásához, tisztántartásához **munkagép** és adapterek (pl. rézsúkasza, fűnyíró, locsolótartály, padkázó stb.) **beszerzése**.
- ❖ **Platós, billenős kisteherautó beszerzése** a közterületi és karbantartási munkák hatékony elvégzése érdekében.
- ❖ 20-23 fős **autóbusz beszerzése**, az intézmények és az Önkormányzat munkájának segítéséhez.
- ❖ Az ún. régi **Honvédségi Bázis** (felsőpakonyi 053 hrsz. megosztásával kialakult ingatlanok) **területének fejlesztése** az eredményesebb hasznosítás elősegítése érdekében.
- ❖ A **Felsőpakonyi Életút Program** ellátásainak fenntartása és további életúthoz kapcsolódó ellátási formák bevezetése a helyi települési identitástudat erősítése érdekében.
- ❖ **Felsőpakony telefonos applikáció** kialakítása és működtetése.
- ❖ **Gyalogosátkelő létesítésének kezdeményezése** a Petőfi Sándor utcán keresztül történő biztonságos gyalogos áthaladás érdekében.
- ❖ A **Major út** (felsőpakonyi 013/8 hrsz.), a **Barackos út** (felsőpakonyi 024/2 hrsz.), **valamint a felsőpakonyi 019/43 hrsz. alatt nyilvántartott út szilárd útburkolattal történő ellátása**, hogy az érintett útszakaszokon élők könnyedén és biztonságosan tudják megközelíteni az ingatlanukat.
- ❖ Lobbitevékenység a **bekötő út és a település területén Petőfi utca útburkolatának teljes felújításáért** a Magyar Közút Nonprofit Zrt. irányába.
- ❖ Lobbitevékenység folytatása, vagy annak tervezési és kivitelezési költségeinek előteremtése mellett a **bekötő út és a Nagykőrösi út kereszteződésében körforgalom kialakítása érdekében** a biztonságos gépjármű közlekedés biztosítása érdekében.
- ❖ **Szemétszedési akciók szervezése** a település külterületein legalább évente egy alkalommal.
- ❖ **Növény- és faültetési pályázat** meghirdetése a lakosság részére.
- ❖ Lobbitevékenység a **vasúti átjáró tekintetében jelzőlámpás vasúti átjáró kiépíttetése** érdekében a biztonságos gyalogos és gépjármű átkelés megoldása érdekében
- ❖ 2019-2024 A **MÁV állomás fejlesztése**, zárható, fűthető váróterem kialakítása tárgyú központi fejlesztés elősegítése
- ❖ Felsőpakonyi Babóca **Bölcsőde egy csoportszobával történő bővítésének** előkészítése központi pályázati felhívás esetére.
- ❖ Új **közművesített építési telkek** kialakításának előkészítése a helyben lakó fiatalok településen tartása érdekében.

- ❖ Sportlétesítmény kialakítása, **többfunkciós torna/sportcsarnok építése**,
- ❖ Közterületi **térfigyelő kamerarendszer** bővítése.
- ❖ Az Ócsa-Inárcs-Felsőpakony közös érdekeltiségében álló szennyvíztelep területére vonatkozóan központi kormányzati támogatásból elkészített engedélyezési és kiviteli tervdokumentációban foglaltak szerinti műszaki tartalomra tekintettel **lobbitevékenység** elősegítése az **új szennyvíztelep kivitelezéséhez szükséges központi forrás megszerzése céljából**,
- ❖ A **szennyvízhálózat fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata** és a szükséges beavatkozások előkészítése, valamint az ehhez szükséges forrás megszerzése.
- ❖ Terek kialakítása, zöldfelületek gondozása, területének bővítése.
- ❖ Meglévő játszótér folyamatos karbantartása, fejlesztése és esetleges bővítése.
- ❖ Önkormányzati utak folyamatos felújítása, karbantartása.

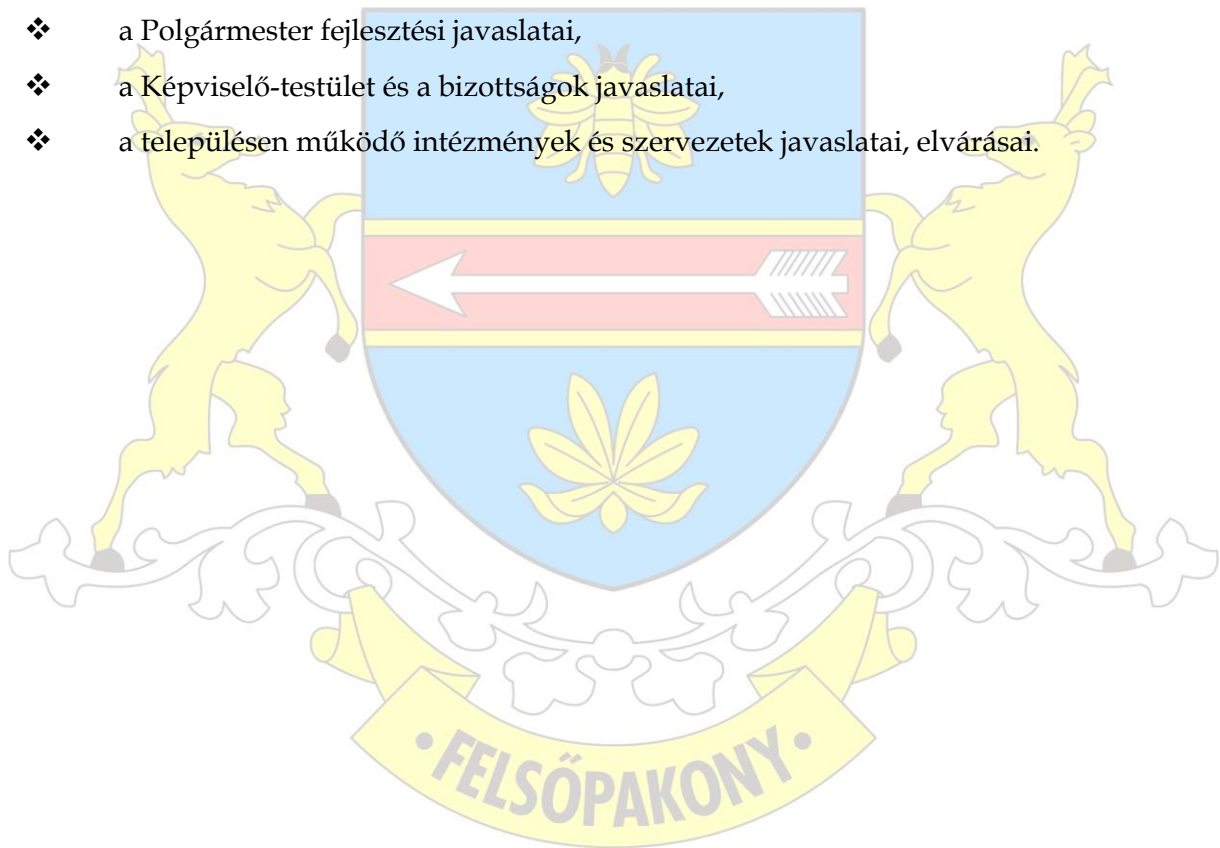
A fentiek mellett kiemelt és elsődleges cél, hogy a település és valamennyi intézményünk működését hosszútávon biztosítsuk. Ehhez és a fenti célok megvalósításához anyagi eszközökre központi pályázati támogatásra és saját önkormányzati önerőre van szükség. Ez utóbbit elsősorban a helyi vállalkozások számának és gazdasági erejének növelésével érhetjük el. Éppen ezért kiemelkedően fontos a Honvédségi Bázis területének hosszútávú, hatékony és eredményes hasznosítása, új vállalkozások letelepítésével.

IX. FEJEZET

A GAZDASÁGI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

- ❖ a kormányzat gazdaságpolitikája,
- ❖ a vármegyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- ❖ nemzeti és EU-s pályázati források,
- ❖ a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- ❖ az Önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- ❖ a Polgármester fejlesztési javaslatai,
- ❖ a Képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- ❖ a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

BEFEJEZÉS

A **Gazdasági Program** elkészítését ugyan törvény (Mötv.) írja elő, azonban ennek elkészítése a kötelezettség mellett célszerűséget is hordoz, ugyanis öt éves ciklusra, és még akár hosszabb időre nézve is megmutatja a Képviselő-testületnek a követendő fő irányokat. Emiatt e Gazdasági Program elkészítésére nem egyfajta kötelezettségként tekintve került sor, hanem tényszerűen **tartalmazza az előző ciklusban elért főbb fejlődést** és követendő stratégiát, **tartalmazza a jelent**, azaz azokat az ügyeket, ügytípusokat, amelyekről adott esetben a Képviselő-testület már döntött és annak kivitelezése már folyamatban van, továbbá **tartalmazza a közeljövőre vonatkozó kitűzött célokat**, terveket is. Fontos, hogy ne csak a következő néhány évet vegyük alapul egy gazdasági program elkészítésénél, hanem közép- és hosszútávon is képzeljük el a település működését. Vannak olyan beruházások, fejlesztések, amelyek több évet, sőt több évtizedet átívelő folyamatok eredményeként jönnek létre, emiatt ezek tervezésére minden esetben szükség van. A Gazdasági Program elkészítése kiemelten fontos egy önkormányzat számára, mert

- ❖ **már annak készítésekor gondolkodásra sarkallja az Önkormányzatot**, annak Képviselő-testületét, tehát adott esetben ilyenkor is felmerülhetnek olyan célkitűzések, amelyek enélkül a feledés homályába vesztek volna, továbbá
- ❖ **összefoglalja egy helyen a rövid-, közép-, és hosszútávú terveket**, és
- ❖ **e Gazdasági Programot fellapozva a Képviselő-testület folyamatosan nyomon követheti, értékelheti az éves tevékenységét**, továbbá
- ❖ **az éves önkormányzati költségvetés tervezéséhez is segítségül szolgál.**

Alulírottak bízunk abban, hogy e Gazdasági Program megfelelő segítséget nyújt a jelen és a közeljövő Képviselő-testületei számára egy élhető és a kor követelményeinek, elvárásainak megfelelő település kialakításához és fenntartásához.

Felsőpakony, 2025. április 10.

Nagy János s.k.
polgármester

dr. Molnár Csaba s.k.
jegyző

SZERZŐI JOGI NYILATKOZAT

Alulírott Dr. Molnár Csaba jegyző minden szerzői jogomat fenntartom a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény alapján. A Gazdasági Program szerzői mű, amely a fenti törvényben és a Ptk.-ban megfogalmazott szerzői jogi oltalom alatt áll.

A műre való hivatkozás módja: a mű pontos nevének és szerzőjének feltüntetésével történhet, külön engedély nélkül.

A mű felhasználása: a szerző kifejezett írásbeli hozzájárulása szükséges a felhasználáshoz.

Tilos a mű átdolgozása, terjesztése, nyilvánossághoz közvetítése vagy más módon történő felhasználása a szerző írásbeli előzetes hozzájárulása nélkül.

Ez a tilalom nem érinti a szabad felhasználási eseteket, amelyekre azonban kizárólag a törvényben meghatározott felhasználói kör részére, illetve a törvényben meghatározott célból és mértékben van lehetőség.

Felsőpakony, 2025. április 10.

